

הבהרה מס' 3 לתקן ביקורת 99 (*)

ב ד ב ר

נוסח דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים של משרד ממשלתי

מבוא

1. תקן ביקורת 90 בדבר "הנוסח האחיד (בלתי מסוייג) של דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים", על תיקונו בתקן ביקורת 99, כולל נוסחים של דוח רואה חשבון מבקר המתאימים לגוף מבוקר המאוגד כחברה.
 2. סעיף 17 בתקן ביקורת 90 קובע שכאשר הגוף המבוקר אינו מאוגד כחברה, ישונו המונחים הרלבנטיים כמתחייב בנסיבות המקרה.
 - מטרת הבהרה זאת היא לקבוע את הנוסח האחיד (בלתי מסוייג) של דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים של משרד ממשלתי (לרבות דוחות כספיים של יחידת משנה, או יחידת סמך, של משרד ממשלתי), על בסיס סעיף 17 הנ"ל.
 3. תקנות כלכלה ומשק ("תכ"ס"), המתפרסמות על ידי החשב הכללי של ממשלת ישראל, קובעות חובה של עריכת דוחות כספיים על ידי משרדי ממשלה (לרבות יחידות משנה, או יחידות סמך, של משרדי ממשלה).
- בסעיף 4.1.1 בהוראת תכ"ס מס' 2.3.1 נקבע כי "האחריות על הכנת הדוחות הכספיים של המשרד, וכן על עריכתם והצגתם, תחול על המנהל הכללי של המשרד ועל ראש אגף הכספים שלו". בסעיף 4.1.2 באותה הוראה נקבע כי בעלי התפקידים האמורים יחתמו על הדוחות הכספיים של המשרד.

(*) הבהרה זאת אושרה על ידי הוועדה לתקני ביקורת ונוהלי ביקורת ועל ידי המועצה המקצועית בהתאם להחלטותיהן מהימים 13.3.2012 ו-15.3.2012, בהתאמה, ופרסומה אושר על ידי הוועד המרכזי בהתאם להחלטתו מיום 19.3.2012.

בסעיף 3.9 באותה הוראה הגדרת המונח "ראש אגף הכספים" היא "חשב המשרד הממשלתי, גזבר של יחידת סמך או עובד אחר שהוסמך לכך מטעם החשב הכללי".

הבהרה

4. הנוסח האחיד (בלתי מסוייג) של דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים של משרד ממשלתי (לרבות דוחות כספיים של יחידת משנה, או יחידת סמך, של משרד ממשלתי) יהיה הנוסח שבנספח א' להבהרה זאת.

5. הנוסח האחיד (בלתי מסוייג) של דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים מאוחדים של משרד ממשלתי, המוצגים יחד עם דוחות כספיים של המשרד כשלעצמו, יהיה הנוסח שבנספח ב' להבהרה זאת.

תחילה

6. הבהרה זאת תחול על ביקורת דוחות כספיים של משרד ממשלתי (לרבות יחידת משנה, או יחידת סמך, של משרד ממשלתי) שתאריך אישורם הוא אחרי 31 במרץ 2012.

הבהרה זאת ניתנת ליישום מוקדם.

הנוסח האחד (בלתי מסויג) של דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים של משרד ממשלתי⁽¹⁾

דוח רואה החשבון המבקר לחשב הכללי של ממשלת ישראל על הדוחות הכספיים של [שם המשרד הממשלתי]

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של [שם המשרד הממשלתי] (להלן - המשרד)⁽²⁾ לימים 31 בדצמבר 20X2 ו-20X1 ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המנכ"ל והחשב⁽³⁾ של המשרד. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי המנכ"ל והחשב של המשרד וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המשרד לימים 31 בדצמבר 20X2 ו-20X1 ואת הביצוע הכספי, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית.

[חתימת רואה החשבון המבקר]

[תאריך]

⁽¹⁾ נוסח זה מתייחס למצב בו מספרי ההשוואה מוצגים לשנה אחת בכל הדוחות הכספיים ואותו רואה חשבון מבקר ביצע את הביקורת על שתי שנות הדיווח.

⁽²⁾ כאשר הדוחות הכספיים הם של יחידת משנה או יחידת סמך של משרד ממשלתי, אזי במקום "משרד" יבוא בכל מקום השם המתאים לאותה יחידה.

⁽³⁾ כאשר התפקיד המקביל למנכ"ל ו/או לחשב מכונה במונח אחר, אזי במקום "מנכ"ל" ו/או "חשב" יבוא בכל מקום המונח בו מכונה התפקיד המקביל.

הנוסח האחיד (בלתי מסוייג) של דוח רואה חשבון מבקר על דוחות כספיים מאוחדים של משרד ממשלתי⁽¹⁾

דוח רואה החשבון המבקר לחשב הכללי של ממשלת ישראל על הדוחות הכספיים של [שם המשרד הממשלתי]

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של [שם המשרד הממשלתי] (להלן - המשרד) לימים 31 בדצמבר 20X2 ו-20X1 ואת הדוחות המאוחדים על המצב הכספי לאותם תאריכים ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים - של המשרד ומאוחדים - לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המנכ"ל והחשב של המשרד. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של יחידות משנה/יחידות סמך שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-____% וכ-____% מכלל הנכסים המאוחדים לימים 31 בדצמבר 20X2 ו-20X1 בהתאמה, והכנסותיהן הכלולות באיחוד מהוות כ-____% וכ-____% מכלל ההכנסות המאוחדות לשנים שהסתיימו באותם תאריכים, בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותן יחידות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן יחידות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי המנכ"ל והחשב של המשרד וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי חשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

⁽¹⁾ נוסח זה מתייחס למצב בו מספרי ההשוואה מוצגים לשנה אחת בכל הדוחות הכספיים ואותו רואה חשבון מבקר ביצע את הביקורת על שתי שנות הדיווח.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של המשרד ובמיוחד - לימים 31 בדצמבר 20X2 ו-20X1 ואת הביצוע הכספי, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים - של המשרד ובמיוחד - לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית.

[חתימת רואה החשבון המבקר]

[תאריך]